

Általános információk:

Tanterv:	Építőművész és Belsőépítész mesterszak (MA)
Tantárgy neve:	DESIGN ÉS MŰVÉSZET TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEI
Tantárgy kódja:	EPM074MNMU
Szemeszter:	2
Kreditek száma:	2
A heti órák elosztása:	2/0/0 MA
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek (MA):	-

Tantárgy felelős: **Dr. Zoltán Erzsébet Szeréna, egyetemi docens**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-319
E-mail: zoltan.erzsebet@mik.pte.hu

Tárgyleírás

A tantárgy célja, hogy betekintést nyújtson a sikeres és művészi szintű design és az alkalmazhatóság alapvető összefüggéseibe. Különböző használati tárgyak típusain, fejlődésén és a kortárs tendenciák vizsgálatán keresztül közvetlen környezetünkre tett hatásuk elemzése és megértése történik az előadások és online brainstorming keretében.

Oktatás célja

Az építőművész és belsőépítész képzésnek vitathatatlan erénye a sokszínűsége, a kiemelkedő tervezői attitűd támogatása. A design és művészet társadalomtudományi összefüggései tantárgy a sikeres, művészi értékkel bíró design és az időtállóság alapvető összefüggéseit vizsgálja, azt, hogy hogyan válhat egy társadalmi igényt kielégítő, tömegtermelésű design termék műalkotássá. A művészet határai nem tisztázottak, számos emberi termék határesetet jelent, jellemzően egyedi, a művész látásmódján átszűrt leképezése ill. megoldása valamilyen valóságos problémának. A művészet célja szinte minden esetben az önkifejezés, mely katartikus élményt nyújt. Mit jelent ez tárgyak esetében? Hol vár katarzis? Használat közben? Vagy a kultúrsznob attitűd terjedésével egy-egy ikonikus tárgy birtoklása elég hozzá? A design alapvetően szubjektív műfaj. Egy értő, a designt a gyakorlatban alkalmazni és integrálni tudó alkotónak elengedhetetlen rendkívül sok, máig hatást gyakorló munkásság ill. tárgyak ismerete. A különböző használati tárgyak típusainak, fejlődésének és a kortárs tendenciák elemzésén keresztül egyre formálódik a látásmód. A komplex háttértudás, attitűd, a tervezésmódszertan értő nyomon követése a design területén kialakít egy biztos ízlést az értékes, innovatív tárgyalakítás felismerésére. A design a társadalmi kontextustól nem elkülöníthető, hiszen a zeitgeist/korszellem tetten érhető benne, viszont a jó design mégis örökérvényű, időtálló. Az építőművész elengedhetetlen kompetenciája a „design-érzékenység”.

Tantárgy tartalma

A tantárgy két nagyobb tematikus egységet foglal magába. Az első részben a kurzus a design mára klasszikussá vált alkotásait ismerteti és vizsgálja, az épített környezetben való megjelenésüket elemzi. A hallgatókkal az óráról órára gyűjtött és prezentált anyagokat beszélgetések keretében morfológiai és esztétikai megközelítésből vizsgáljuk: milyen kapcsolat van a design tárgy formája, anyaga, funkciója és időtállósága között, mikor válik a design művészetté, hol a designer és művész attitűd választóvonalra.

A XX., XXI. századi design áttekintése után a hallgatók minden hét anyagából egy-egy választott tárgyat mutatnak be elemző rajzokkal, közösen meghatározott technikával előadva (9db).

A részletes tantárgyi program, a részletes követelményrendszer, valamint a tantárgyhoz kapcsolódó információk a Neptun Meet Street felületére kerülnek feltöltésre, illetve a tárgyhoz tartozó Teams csapat filemegosztó felületére.

Számonkérési és értékelési rendszere

A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és Pécsi Tudományegyetem

záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudományegyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ) az irányadó.**

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

A tantárgy félévközi jeggyel zárul. A félév zárása a 15. héten az óra keretében történik. Az előadásokon jelenléti ív készül **megjelent**, valamint **nem jelent meg/ nem készült** bejegyzéssel.

A félév során a hallgató hétről hétre az előadóval egyeztetett témában kutatást végez, melynek eredményét, konklúzióját az óra keretében megvitatjuk, kiegészítjük. A hiányzáshoz kapcsolódó feladatot is be kell mutatni. A teszt anyaga ezekre a feladatokra épül.

1. ciklus	4*10p = 40 p bemutatók (prezentáció+poszter)
2. ciklus Esszé feladat	30 p
Teszt (online)	20p
Órai munka, jelenlét	10 p

Megszerezhető maximum pont 100p

85 p – 100 p	85%	A (5, jeles)
71 p – 84 p	71%	B (4, jó)
61 p – 70 p	61%	C (3, közepes)
50 p – 60 p	50%	D (2, elégséges)
0 p – 49 p	0%	F (1, elégtelen)

– félévközi jegy (1,2,3,4,5)

-ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

Kötelező irodalom

The essence of Design – MIK – ISBN 978-963-429-604-1

https://issuu.com/pte_mik_english_edu_material/docs/the_essence_of_design

Ajánlott irodalom

Design of the 20th Century. Taschen – ISBN 3836541068

1000 Chairs Taschen – ISBN 383656369X

1000 Lights Taschen – ISBN 3836546760

Design Klassiker, DK, London ISBN 978-3-8310-2638-8

Interior Surfaces and Materials, Edition Detail - ISBN 978-3-7643-8810-2

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktató és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

A 2021/2022 tanév tavaszi szemeszterében a feladat egyrészt az oktatóval egyeztetett tárgyakat dokumentáló posztorsorozat elkészítése, másrészt egy esszé a művészet társadalomban betöltött szerepéről és értékrendjéről egy az óra keretében megtekintett film alapján.

A hallgatók egy neves designer ikonikus használati tárgyának keletkezéséről, (a tervező életpályáját érintve) készítenek egy-egy kb. 5-10 perces összefoglalót, digitálisan, pdf formátumban - majd elemezik és bemutatják részleteiben használati példákon keresztül. Elemezik a stílus, funkció, elhelyezés, téri dominancia szempontjából. Ez az óráról órára készíthető analízis formája érzékenységüket a környezetkultúra iránt: milyen elveken alapján, milyen funkciójú térben alkalmazható, hogyan hozható összhangba az építészeti megoldásokkal (hangsúly a térben, elterelés, rejtőzködés stb.) anyagszerűség, ergonómiai elvek szerinti elemzés.

Tartalmi követelmények:

- Fejenként 4, klasszikussá vált designer munkásságának bemutatása – művészettörténeti kitekintéssel, az alkotó ismertetésével, társadalmi kontextusba helyezésével, illetve a tervezett tárgy használatát bemutató belső terek képeivel. A bemutatók rövid szöveges ismertetőből és a megértéshez szükséges képanyag prezentációjából történik. A bemutató feltöltése a Teams felületre óra előtt mindenképpen szükséges. Minden esetben fontos a tervezőnek, tervezés évének és körülményeinek feltűntetése.
- A feladatokat egyénileg kell elkészíteni, az óra tematikájához kapcsolódóan szóbeli prezentáció formájában bemutatni. A bemutatók célja a féléves feladathoz gyűjtött előképek igényes formában történő dokumentálása és a példaválasztás indoklása.

Formai követelmények:

- 42*42cm formátum – a bemutatott tárgyak, képek kiegészítve a tárgy használatát bemutató képekkel, impressziókkal – forrásmegjelölés, szöveges részek külön A4-es oldalakon
- Csak a grafikailag igényesen feldolgozott, dokumentumok fogadhatók el.

Féléves feladatok áttekintése, értékelés

- posztterek: 4*10=40 pont
- esszéfeladat: 30 pont
- tesztfeladat: 20 pont
- órai munka: 10p

A hallgató a kihirdetett szempontrendszer teljesítésével és az órák látogatásával szerzi meg a jogot az aláírásra, a tartalmi szakmai bírálatra, tehát érdemjegy szerzésére. Az a hallgató, aki a kritériumok, ill. a feladatok közül bármelyiket is nem teljesíti ill. pótolja, annak féléve nem teljesítettnek minősül, a tárgy aláírása megtagadásra kerül, a tárgyat egy későbbi szemeszterben újra fel kell vennie.

Program heti bontásban

1.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Témakör
Február 7.	Előadás	Félév ütemtervének, feladatainak ismertetése, inspirációs video megtekintése
2.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Arts and Crafts, szecesszió, Wiener Werkstätte, De Stijl
Február 14.	Előadás, prezentációk	Christopher Dresser/Ch. R. Macintosh /Clara Driscoll / Michael Thonet / G. Rietveld Josef Hoffmann /Jacques-Émile Ruhlmann Peter Behrens
3.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	1920-as évek
Február 21	Előadás, prezentációk	Mart Stam Eileen Gray / Marianne Brandt / Willem Hendrik Gispén Donald Deskey / Wilhelm Wagenfeld
4. Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	1930-as évek
Február 28.	Előadás, prezentációk	George Carwardine / Marcell Breuer Le Corbusier / Mies van der Rohe / Christian Dell Alvar Aalto / Charlotte Perriand/ Florence Knoll
5.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	1940-es, 50-es évek:
Március 7.	Előadás, prezentációk	Isamu Noguchi /George Nelson / Harry Bertola Sori Yanagi /Eero Saarinen / Charles Eames Ray Eames Jean Prouvé / Poul Kjaerholm
6.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	
Március 14.	pihenőnap	pihenőnap
7.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	60-as évek, Funkcionalizmus stb.
Március 21.	Előadás, prezentációk	Max Bill / Arne Jacobsen / Eero Aarnio Poul Henningsen / Verner Panton L, PG & A. Castiglioni / Richard Sapper / Joe Colombo
8.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	70-es, 80-as évek
Március 28.	Előadás, prezentációk	Ettore Sottsass / Michael Graves Marc Newson / Gae Aulenti / Toshiyuki Kita Michele de Lucchi / Shiro Kuramata
9.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Ezredforduló, 21. Század
Április 4.	Előadás, prezentációk, kerekasztal	Antonio Citterio/ Jasper Morrison / Philippe Starck Ronan und Erwan Bouroullec/ Patricia Urquiola Konstantin Grcic / Jaime Hayon/ Marcel Wanders /
10.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Trend áttekintés - Piacvezető designcégek
Április 11.	Előadás, prezentációk, kerekasztal	Vitra /Hermann Miller/ Knoll /Flos / Artemide / Louis Poulsen /
11.Hét		
Április 18		TAVASZI SZÜNET
12.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Design mindennapjainkban
Április 25.		Teszt-feladat /Film
13.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Design a gyakorlatban
Május 2.		Film

14.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Design a gyakorlatban
Május 9.		Film
15.Hét	Hétfő 7:45-9:15 A306	Félévzárás
Május 16.		Esszé konzultáció

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni a szorgalmi időszakban.

Pécs, 2022.02.02.

Zoltán Erzsébet Szeréna DLA
tantárgyfelelős